

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
ABU RAYHON BERUNIY NOMIDAGI URGANCH DAVLAT
UNIVERSITETI

“RIVOJLANISH PSIXOLOGIYASI VA
DIFFERENSIAL PSIXOLOGIYA”
FANINING O‘QUV DASTURI

Oliy ta`limning bilim sohasi: 300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta`lim sohasi: 310000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta`lim yo`nalishi: 60310300 – Psixologiya

Ushbu fan dastur bakalavrning 60310300 – Psixologiya yo’nalishi talabalari uchun Abu Rayhon Beruniy nomidagi Urganch davlat Universiteti Kengashining 2025 yil __-____dagi №__-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Pedagogika va psixologiya

kafedrası mudiri:

 M. Djumaniyazova

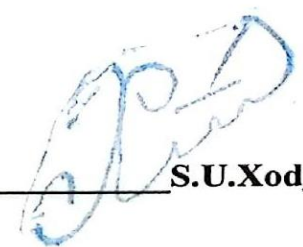
Mazkur o’quv dastur “Sport faoliyati, pedagogika va psixologiya” fakulteti Kengashining 2025-yil __.____.dagi yig’ilishda muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya etilgan (__-soni bayonnoma)

“Sport faoliyati, pedagogika va psixologiya”

fakulteti dekani:

 A. Xudayberganov

Mazkur o’quv dastur Abu Rayhon Beruniy nomidagi Urganch davlat universiteti kengashining 2025-yil __.____dagi __-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

O’quv ishlari bo’yicha prorektor: **S.U. Xodjaniyazov**

O’quv- uslubiy boshqarma boshlig’i: **G’.R. Matlatipov**

Fan/modul kodi		O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar	
RPD12310		2025-2026	2	4	
		2026-2027	3	6	
Fan/modul turi		Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy		O'zbek		4	
				4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
	Rivojlanish psixologiyasi va differensial psixologiya	60 60	90 90	300	
I.FANNING MAZMUNI.					
<p>Fanni o'qitishdan maqsad – inson psixik taraqqiyotiga oid qonuniyatlar, omillar hamda sabablar, ularning rivojlanish va shakllanishining mohiyati va tuzilishini aniqlash. Umr davrining shakllari va tiplari, muammoga oid biologik, psixologik va nazariy yondashuvlarning tahlili, uning profilaktikasi, psixodiagnostikasi hamda psixokorreksiyasi xususiyatlarining o'ziga xosligi xaqidagi nazariy va amaliy bilimlar bilan qurollantirish. Statistik adaptatsion yondashuv, normaning negativ mezonlari, madaniy reletivizm, rasmiy yondashuvni shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi – talabalarni rivojlanishga oid psixologiya fanining nazariy asoslari va inson taraqqiyoti qonuniyatlarini tadqiq etish uchun amaliy materiallar bilan qurollantirish. Taraqqiyot psixologiyasining nazariy asoslarining talabalar tomonidan ongli ravishda o'zlashtirilishi; mazkur fan amaliyoti bilan tanishish; mustaqil bilim olish muhimligini anglash.</p>					
II. ASOSIY NAZARIY QISM.					
Ma'ruza mashg'uloti mavzulari					
1-mavzu: Rivojlanish psixologiyasi fani predmeti.					
2	<p>Rivojlanish psixologiyasining mavzusi. Psixologiya fanlari tizimida rivojlanish psixologiyasining o'rni. Rivojlanish tushunchasining ta'rifi. "O'sish", "rivojlanish", "Kamolot" tushunchalarining nisbati. Hayvonlarning aqliy rivojlanishiga nisbatan inson aqliy rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari. Rivojlanish psixologiyasi, yosh psixologiyasi va bolalar psixologiyasi. Rivojlanish psixologiyasining predmeti-ontogenezdagi odamning aqliy rivojlanish qonuniyatlari, tug'ilishdan hayot tsiklining oxirigacha hayot tsiklining turli bosqichlarida psixik jarayonlar va shaxsiyat xususiyatlari. Rivojlanish psixologiyasining bo'limlari: bolalar psixologiyasi, o'smirlik va yoshlik psixologiyasi, etuklik psixologiyasi, gerontopsixologiya. Har bir bo'limning o'ziga xos rivojlanishi.</p>				
2-mavzu: Rivojlanish psixologiyasi metodlari.					
<p>Rivojlanish psixologiyasi mavzusini tushunish va psixik rivojlanishni o'rganish metodlari o'rtasidagi bog'liqlik. Kuzatish strategiyasi, kuzatish talablari, rivojlanish psixologiyasida undan foydalanish xususiyatlari, kuzatish turlari. Anketa usuli, uning xususiyatlari va ahamiyati. Suhbat usuli. Rivojlanish psixologiyasida tajriba. Uning turlari. Tadqiqot strategiyasini aniqlash va shakllantirish. Tadqiqotning asosiy loyihalari: "Uzunasiga" va "ko'ndalangiga kesish". Longidyut usuli. Rivojlanishni o'rganishning izchil modeli. "Hayot yo'li psixologiyasi". Biografik usullar. O'quv tajribasi va uning rivojlanish psixologiyasidagi o'rni. Zamonaviy psixologiyada psixik rivojlanish diagnostikasi muammosi. Faoliyat mahsuldorligini tahlil qilish usuli. Rivojlanishni o'rganishda proektiv metodlardan foydalanish imkoniyatlari. Rivojlanish psixologiyasining muammolarini hal qilishda madaniy tadqiqotlar ahamiyati. Psixik rivojlanishni o'rganish usuli sifatida norma va patologiyani qiyosiy o'rganish.</p>					
3-mavzu: Inson psixik taraqqiyotini tushuntirishga asosiy nazariy yondashuvlar.					
<p>Rivojlanish psixologiyasining nazariy va amaliy vazifalari: insonning psixik rivojlanishining harakatlantiruvchi kuchlari va manbalarini o'rganish, ontogenezda aqliy rivojlanish davriyligini qurish, ontogenezda o'tish davrlaridagi psixik rivojlanishning o'ziga xosligini tavsiflash, har bir bosqichda shaxs rivojlanishi va psixik jarayonlarning sifat</p>					

o'zgarishlari xarakteristikasi, psixik rivojlanishning borishi va dinamikasini nazorat qilish, rivojlanishda ta'lim va tarbiya imkoniyatlariga asoslangan holda profilaktika, korreksiya va optimallashtirish.

4-mavzu: Perinatal davr.

Perinatal rivojlanish, uning xususiyatlari. Chaqaloqlik rivojlanishning inqiroz davri sifatida umumiy xususiyatlari. Turmush tarzi va aks ettirish turidagi tub o'zgarishlar.

5-mavzu: Chaqaloqlik va go'daklik davri

Miya yarim korteksining morfologik xususiyatlari va chaqaloqning o'ziga xos xususiyatlari. Erta reaksiyalar tabiati. Qichqiriqning ahamiyati. Go'dakning shartsiz reflekslari (oziq-ovqat, mudofaa, mo'ljal olish). Erta shartli reflekslar (tabiiy va laboratoriya) va ularning rivojlanish xususiyatlari. Go'daklik davridagi rivojlanishning ijtimoiy holati. Bolaning birinchi ijtimoiy ehtiyojini shakllantirish muammosi atrofdegilar bilan muloqot. "Jonlanish kompleksi" erda go'daklik davrining asosiy neoplazmasi sifatida. Deprivatsiya muammosi va uning bolaning psixik rivojlanishiga ta'siri. To'g'ridan-to'g'ri-hissiy aloqa go'dakning etakchi faoliyat turi sifatida. Muloqot shakllarining rivojlanishi va kattalarning "etakchi tashabbusi" mexanizmi (M. I. Lisina).

6-mavzu: Ilk bolalik davri.

Ilk bolalikdagi rivojlanishning ijtimoiy holatini tavsiflash. Faoliyat turlari va muloqot shakllarining murakkabligi. Predmetli-vosita faoliyati ilk bolalik davrining etakchi faoliyati sifatida. Ilk bolalikda predmetli-vosita faoliyati rivojlanishining asosiy qonuniyatlari (L. Vygotskiy, P. Ya.Galperin, D. B. Elkonin). Ilk bolalikda idrok rivojlanishining asosiy qonunlari. Ilk bolalik davrida bilish jarayonlarining rivojlanishi. Bolaning nutqi rivojlanishining asosiy qonuniyatlari (V. Stern, J. Piaget, N. Chomskiy, D. Bruner, L. Vygotskiy, D. B. Elkonin).

7-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi.

Maktabgacha yoshdagi bolaning rivojlanishidagi ijtimoiy vaziyatning umumiy tavsifi. Kattalar va tengdoshlari bilan aloqa shakllarining rivojlanish xususiyatlari (M. I. Lisina). Syujetli-rolli o'yin maktabgacha yoshdagi bolaning etakchi faoliyati sifatida. O'yin nazariyasi. Sotsiogeneza va ontogeneza o'yinning kelib chiqishi, mazmuni va funktsiyalarining ijtimoiy-tarixiy tabiati (L. Vygotskiy, A. N. Leontiev, D. B. Elkonin).

8-mavzu: Maktabga tayyorgarlik muammosi.

Maktabga psixologik tayyorgarlik muammosi. Bolaning maktabga psixologik tayyorgarligining asosiy ko'rsatkichlari. 7 yoshlilar inqirozi, uning sabablari va o'ziga xos xususiyatlari.

9-mavzu: Kichik maktab yoshi davri.

Boshlang'ich maktab yoshidagi rivojlanishning ijtimoiy holatini tavsiflash. O'quv faoliyati etakchi faoliyat sifatida. Ta'lim faoliyatini shakllantirishning tuzilishi va umumiy shakllari (D. B. Elkonin). Maktab yoshida ta'lim mazmuni aqliy rivojlanishning asosiy manbai sifatida. Bilimlarni o'zlashtirishda yosh xususiyatlari va yosh imkoniyatlari. (D. B. Elkonin, V. V. Davidov). Boshlang'ich maktab yoshidagi asosiy psixologik yangi bilimlar: refleksiya, tahlil, rejalashtirish. Yosh o'quvchining shaxsini rivojlantirish. O'z-o'zini anglash rivojlanish xususiyatlari. Refleksiyaning dastlabki shakllari, o'quv faoliyatining rivojlanishi bilan o'z-o'zini baholash shakllari.

10-mavzu: O'smirlik davri.

O'smirlikdagi "inqiroz" muammosi. O'smirlik davrida organik, jinsiy va ijtimoiy rivojlanishning geteroxron ahamiyati (L. Vygotskiy). O'smirlikning ijtimoiy-tarixiy tabiati. O'smirlarni ijtimoiylashtirish jarayonida madaniy institutlarning roli. Ijtimoiylashuvdan individualashtirishga o'tish o'smirlikning asosiy xususiyati sifatida. O'smirning etakchi faoliyati muammosi (D.B. Elkonin, D.I Feldshteyn). O'smirning psixik rivojlanishida tengdoshlar bilan muloqotning roli. O'smirlikda katta bo'lishni his qilish asosiy psixologik yangi bilim sifatida, o'z-o'zini anglashning o'ziga xos shakli (D. B. Elkonin). Voyaga etish turlari, uni shakllantirish yo'llari va shartlari. Kattalar bilan munosabatlarning yangi turini shakllantirish. O'smirlarning o'quv faoliyati. Kognitiv motivlarning rivojlanishi. O'quv fanlariga bo'lgan tanlov munosabat. O'qituvchi bilan munosabatlarning o'zgarish xususiyati. Rasmiy operatsion intellektning rivojlanishi. O'smirlik davrida shaxsni shakllantirish. Rivojlanishda o'z-o'zini anglashning asosiy

qonuniyatlari. O'z-o'zini baholash shakllari.

11-mavzu: O'spirinlik davri.

O'spirinlik davrining o'tish xususiyatlari. O'spirinlik davrida turli madaniy ko'rinish. O'spirinlik davridagi etakchi faoliyat muammosi. Kasbiy yo'nalishni shakllantirish va dastlabki kasbiy o'zini o'zi belgilash o'spirinlik davridagi etakchi bilim sifatida. O'zini rivojlantirishdan va o'z-o'zini tarbiyalashga o'tish. Mavhum, divergent va deduktiv fikrlashning rivojlanishi. O'spirinlik davrida muloqotni rivojlanishi. Guruhga tegishlilik. Norasmiy va rasmiy yoshlar birlashmalari va guruhlari. "Yoshlar madaniyati" fenomeni, uning psixologik ahamiyati. Yoshlik davrida sevgi va do'stlik. Shaxsiy identifikatsiya o'z-o'zini anglashni rivojlantirish harakati sifatida (E. Erikson). Identifikatsiya holati (D. Marsia). Yoshlik davrida o'z taqdirini o'zi belgilash va hayot rejalarini qurish yangi bilimlar sifatida. O'zini o'zi boshqarish imkoniyati va irodani rivojlantirish. Ilmiy dunyoqarashni rivojlantirish yo'llari.

12-mavzu: Yetuklik davri psixologiyasi. (Porto Universiteti)

"Yetuklik davri" mezonlari. Yoshlik etuklik va balog'at yoshiga kirishning dastlabki bosqichi sifatida. Yoshlikda o'zini izlash va barqaror turmush tarziga o'tish sifatida. "Orzular" ni yaratish va barqaror hayot tuzilishini yo'nalishi sifatida. Rivojlanish vazifalari: kattalar maqomida o'zini anglash va ijtimoiy mas'uliyat, huquq va majburiyatlarni qabul qilish, kasbni egallash va kasbiy faoliyatni boshlash, do'st topish va tanlash, turmush qurish, otalik va onalik pozitsiyasini shakllantirish, bolalarni tarbiyalash, turmush tarzini shakllantirish. O'rta yetuklikka o'tish normativ inqiroz sifatida (o'rtacha 30 yosh), Turmush tarzida ideal "orzu" modeli va reallik o'rtasidagi tafovut. O'rta yetuklik (hayotning o'rtasi). Ijodiy faoliyat va kasbiy faoliyatning gullab-yashnashi. Yutuqlar va ijtimoiy tan olinishga bo'lgan ehtiyojning oshishi. Yetuklikka o'tish normativ inqiroz sifatida (taxminan 40 yosh), "hayotning sinishi". Yoshlikning yo'qolishi va o'lim haqiqatini anglash. Jismoniy kuch va imkoniyatlarning pasayishi boshlanishi. Shaxsiy munosabat va ongni semantik qayta qurish, motivlar ierarxiyasining o'zgarishi. Hayotning ma'nosini topish muammosi.

13-mavzu: Gerontopsixologiya. (Porto Universiteti)

Keksayish va qarilik davri. Keksayishning biologik va ijtimoiy omillari. Keksayish va qarilikni baholashning tarixiy o'zgaruvchanligi. Keksayish yoshdagi inqiroz va uning rivojlanish xususiyatlari. Qarish davrida idrok, diqqat, xotira, fikrlashdagi yoshga bog'liq o'zgarishlar va ularni to'ldirish imkoniyatlari. Qarishning oldini olish. Rivojlanish vazifalari: yangi ijtimoiy rollarni qabul qilish va rivojlantirish, jismoniy imkoniyatlarning yo'qolishiga moslashish, hayotni umumlashtirish va uni qabul qilish, o'limga nisbatan shaxsiy pozitsiyani rivojlantirish, mustaqillik va mustaqillikni saqlab qolish va qaramlik. To'plangan tajribani etkazish, hurmat va o'zini o'zi tasdiqlash zaruriyati. Hayotiy donolik shaxsiy yangi bilim sifatida, shaxsiy integratsiya umidsizlik va yo'qotishdagi inqirozni hal qilish natijasi. Hayot yo'li tarixining qarish jarayoniga ta'siri. Uzoq umr va hayotiylik muammosi. Uzoq umr ko'rish omillari. Qarilik ijtimoiy muammo sifatida.

14-mavzu: Differensial psixologiya individual farqlar haqidagi fan sifatida.

Psixik xodisalarning yosh uzgarishlari differensial psixologiyaning o'rganish ob'ekti ekanligi. Differensial psixologiyaning va yosh psixologiyasining asosiy metodlari. Test va uning individual xususiyatlarini o'rganishdagi ahamiyati. Psixik funksiyalar taraqqiyotini o'rganishning uzunasiga va kundalangiga kesish usullari. Differensial psixologiyaning nazariy va amaliy vazifalari..

15-mavzu: Gender farqlari psixologiyasi, jinsiy xulq-atvor.

Gender psixologiyasi – differensial psixologiyaning bo'limi sifatida. Gender psixologiyasining tuzilishi bo'limlari. Gender psixologiyasining asosiy yo'nalishlari. Gender farqlari psixologiyasi predmeti. Jinsiy xulq-atvor va ularning namoyon bo'lishi. Shaxsning gender xususiyatlari.

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Rivojlanish psixologiyasi fani predmeti
2. Rivojlanish psixologiyasi metodlari
3. Inson psixik taraqqiyotini tushuntirishga asosiy nazariy yondashuvlar

4. Perinatal davr
5. Chaqaloqlik va go'daklik davri
6. Ilk bolalik davri
7. Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi
8. Maktabga tayyorgarlik muammosi
9. Kichik maktab yoshi davri
10. O'smirlik davri
11. O'spirinlik davri
12. Yetuklik davri psixologiyasi
13. Gerontopsixologiya
14. Differensial psixologiya individual farqlar haqidagi fan sifatida
15. Gender farqlari psixologiyasi, jinsiy xulq-atvor.

Seminar mashg'ulotlarda talabalarda kechinmalar psixologiyasiga oid **bilim, ko'nikma va malakalar** hosil qilinadi. **Seminar mashg'ulotlar** multimediy qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akadem guruhga alohida o'tiladi. **Seminar mashg'ulotlar** faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, keys-stadi texnologiyasi ishlatiladi, keyslar mazmuni o'qituvchi tomonidan belgilanadi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimediy qurilmalari yordamida uzatiladi. **IV. MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL ISHLAR**

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Rivojlanish psixologiyasi fan sifatida.
2. Kuzatish va eksperiment rovojlanish psixologiyasining asosiy metodi sifatida.
3. Rivojlanish psixologiyasining shakllanish tarixi.
4. XX asrning boshlarida bola rivojlanish nazariyalari.
5. Z.Freydning klassik psixoanalizida psixik rivojlanish.
6. E.Eriksonning Ego-psixologiyasi.
7. Ijtimoiy o'rganishning evolyutsion nazariyasi.
8. Bola rivojlanishini o'rganishning evolyutsion nazariyasi.
9. Bola shaxsini tabiati haqidagi qarashlarning o'zgarishi.
10. Shaxs psixik rivojlanishini bosqichlari.
11. Ontogenezda rivojlanishni davrlashtirish muammosi.
12. Chaqaloqlik davrida bilish jarayonlarini rivojlanishi.
13. Go'daklik davrida muloqot va nutqning rivojlanishi.
14. Go'daklik davrida idrok va motor funksiyalarni rivojlanishi.
15. Ilk bolalik davrida psixik rivojlanish.
16. Ilk bolalik davrida nutqning rivojlanishi.
17. Maktabgacha tarbiya yoshining psixologik xususiyati.
18. Olti yoshli bolani ta'limga tayyorgarligi.

	<p>19. Kichik maktab yoshida bilish jarayonlarining rivojlanishi.</p> <p>20. O'smirlik davrida shaxsning rivojlanishi.</p> <p>21. O'smirlik davrida bilish jarayonlarini rivojlanishi.</p> <p>22. Akselerasiya nazariyasi.</p> <p>23. Ilk o'spirinlik davrida shaxsni shakllanishi.</p> <p>24. Ilk o'spirinlik davrida kasb tanlash muammosi.</p> <p>25. Yoshlik davrining psixologik xususiyati.</p> <p>26. Yetuklik davri bosqichlari.</p> <p>27. Psixogerantologiya haqida tushuncha.</p> <p>28. Biologik keksayish.</p> <p>29. Keksayish davrida shaxs psixologiyasi</p> <p>30. Gender farqlari psixologiyasi, jinsiy xulq-atvor</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan slayd tayyorlanadi va uni taqdimoti tashkil qilinadi. Mustaqil ishi ma'ruzalar matni va tavsiya etilgan adabiyotlar hamda davriy ilmiy, ilmiy-texnik jurnallarda e'lon qilingan maqolalar va ma'lumotlar, internet tizimi bo'yicha tegishli materiallar bilan tanishish va ishlashni, shuningdek hisoblash texnikasidan foydalangan holda amaliy mashg'ulotlar mavzulari bo'yicha tegishli topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi.</p>
3	<p style="text-align: center;">V. FANNI O'QITILISHINING NATIJALARI (SHAKLLANADIGAN KOMPETENSIYALAR)</p> <p style="text-align: center;"><i>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rivojlanish psixologiyasi, shaxs rivojlanishining psixologik qonuniyatlari to'g'risida tasavvur va bilimga ega bo'lishi; • rivojlanish psixologiyasining asosiy muammolari, shaxs rivojlanishining turli davrlaridagi psixologik o'zgarishlar, qonuniyatlar, mexanizmlar, tamoyillarni, ta'lim-tarbiyani tashkil qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi; • talaba shaxs rivojlanishi borasidagi psixologik hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, shaxs kamoloti borasidagi muammolar bo'yicha echimlar qabul qilish malakasiga ega bo'lishi kerak.
4	<p style="text-align: center;">VI. TA'LIM TEXNOLOGIYALARI VA METODLARI:-ma'ruzalar;</p> <p>-interfaol keys-stadilar;</p> <p>-seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);</p> <p>-guruxlarda ishlash;</p> <p>-taqdimotlarni qilish;</p> <p>-individual loyihalar;</p> <p>-jamo bo'lib ishlash.</p>
5	<p style="text-align: center;">VII. KREDITLARNI OLISH UCHUN TALABLAR:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'la aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq</p>

	nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6	<p>VIII. FOYDALANADIGAN ASOSIY VA QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR RO'YXATI:</p> <p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nishanova, Z.T. Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya [Matn]: darslik / Z.T. Nishanova va boshq. - T.: «O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati» nashriyoti, 2018. - 600 b. 2. G'oziev E. Ontogenez psixologiyasi. T. 2010. 3. Крайг Г. Бокум Д. Психология развития. С.Пб. «Питер». 2019 4. Психология развития личности (средний возраст, старение, смерть). Полный курс. Под ред. А.А.Рееана.-2017. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b. 6. Эльконин Д.Б. Избранные психологические труды. - М., 2000. 7. Базылевич Т.Ф. Дифференциальная психология: Учебник / Т.Ф. Базылевич. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2015. - 224 с. 8. Эриксон Э. Детство и общество. М., 2017. 9. Карабанова О.А. Психология развития и возрастная психология. М.2014. 10. Do'stmuxamedova Sh.A., Tillashayxova X.A., Baykununsova G.Yu., Ziyavitdinova G.Z. Umumiy psixologiya (2-kitob) (Yosh davrlari va pedagogik psixologiya). T. 2021
7	<p>Mazkur o'quv dastur Porto universitetning (https://sigarra.up.pt/fpceup/en/cur_geral.cur_planos_estudos_view?pv_plano_id=29724&pv_ano_lectivo=2024&pv_tipo_cur_sigla=&pv_origem=CUR) asosida takomillashtirilib, Abu Rayhon Beruniy nomidagi Urganch davlat universitetida ishlab chiqilgan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.koob.ru 2. www.psvchology.ru 3. https://sigarra.up.pt/fpceup/en/cur_geral.cur_planos_estudos_view? Pv
8	<p>Fan/modul uchun mas'ullar:</p> <p>Raximova E.R. – UrDU, “Pedagogika va psixologiya” kafedrasida dotsenti (PhD)</p> <p>Xudayberganov A. – “Pedagogika va psixologiya” kafedrasida o'qituvchisi</p>
9	<p>Taqrizchilar:</p> <p>M.X.Djumaniyazova – UrDU, “Pedagogika va psixologiya” kafedrasida, ps.f.d.(DSc), dotsent</p> <p>D.A.Urazbayeva – “Ma'mun-Universiteti” NTM, ps.f.d.(DSc), professor</p>